

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie, wat betreft de procedure tot vergunning van een interlandelijke adoptiedienst

Rechtsgrond

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 20 januari 2012 houdende regeling van de interlandelijke adoptie van kinderen, artikel 16, vervangen bij het decreet van 17 mei 2024.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 3 mei 2024.
- De Raad van State heeft advies xxxxx/xx gegeven op (datum).

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2013 betreffende het inzagerecht en de bemiddeling bij interlandelijke adoptie, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022, worden een punt 8° tot ... toegevoegd, die luiden als volgt:

8° interdisciplinair team: Een groep van professionals uit verschillende vakgebieden die samenwerken om complexe problemen te analyseren en op te lossen, waarbij ze hun expertise combineren om tot een geïntegreerde benadering te komen;

9° kindprofiel: informatie over de kenmerken en behoeften van het kind dat adopteerbaar is;

10° zoekvragen: de zoektocht naar informatie over genetische verwanten met de bedoeling om contact met die verwanten op te nemen;

11° Vlaamse hulpverlenerslandschap: het Vlaams netwerk van instanties en professionals die psychosociale ondersteuning en hulpverlening aanbieden met betrekking tot de thematiek adoptie;

12° reversed flow: proces van interlandelijke adoptie waarin de bevoegde autoriteiten van het land van herkomst aan de bevoegde autoriteiten van het land van ontvangst de vraag stelt tot het zoeken naar en selecteren van een geschikt gezin voor een kind;

13° special needs: specifieke ondersteuningsbehoeften;

Art. 2. In hetzelfde besluit wordt het opschrift van hoofdstuk 5 vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 5. Vergunning en subsidiëring van de adoptiedienst voor interlandelijke adoptie”.

Art. 3. In hoofdstuk 5 van hetzelfde besluit wordt het opschrift van afdeling 1 vervangen door wat volgt:

“Afdeling 1. De vergunning van de adoptiedienst”.

Art. 4. In artikel 30 van hetzelfde besluit, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 mei 2019 en gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 maart 2021, wordt het woord “erkent” vervangen door het woord “vergunt”.

Art. 5. Artikel 31 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 31. §1. Het agentschap kan aan de adoptiedienst die voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 16, §2, van het decreet van 20 januari 2012, een vergunning verlenen.

§2. De adoptiedienst waakt erover dat de leden van het interdisciplinair team beschikken over de volgende kwalificaties, naast de kwalificaties, vermeld in artikel 16, §2, eerste lid, 4°, van het decreet van 20 januari 2012:

- 1° aantoonbare kennis hebben van de relevante wet- en regelgeving op het gebied van interlandelijke adoptie;
- 2° kennis hebben over de doorverwijsmogelijkheden naar adoptiealerte hulpverlening.

De adoptiedienst waakt erover dat de personeelsleden geen enkel persoonlijk voordeel halen uit hun taak bij de dienst.

Het interdisciplinair team betreft een arts en een jurist in de werking van de adoptiedienst bij alle besprekingen op het gebied van matching van kinddossiers en de beoordeling van de psychosociale adopteerbaarheid van het kind.

De adoptiedienst bewaakt op een systematische manier de deskundigheid en het functioneren van de personeelsleden en de medewerkers van de adoptiedienst door onder meer te zorgen voor voldoende vorming en training en een reflectieve houding aan te nemen ten aanzien van het eigen functioneren.

§3. De kwalificaties van de leidinggevende van de dienst, vermeld in artikel 16, §2, eerste lid, 5°, en §4, eerste lid, 2° en 3°, van het decreet van 20 januari 2012, impliceren dat die leidinggevende voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° beschikken over bewezen competenties op het gebied van verantwoordelijkheid, integriteit en reflectief handelen;
- 2° houder zijn van een diploma master of licentiaat in een menswetenschappelijke richting;
- 3° van onberispelijk gedrag zijn zoals blijkt uit een uittreksel strafregister, vermeld in artikel 596, tweede lid van het Wetboek van Strafvordering, dat niet ouder is dan dertig dagen en een verklaring dat de persoon in kwestie geen voorwerp heeft uitgemaakt van een strafrechtelijk onderzoek;
- 4° aantoonbare kennis hebben van de relevante wet- en regelgeving op het gebied van interlandelijke adoptie en kinderrechten;
- 5° kennis hebben over de taal, wetgeving, cultuur en gebruiken in de herkomstlanden;
- 6° beschikken over minstens drie jaar ervaring in een bestuurlijke functie of leidinggeven aan een organisatie.

De leidinggevende, vermeld in het eerste lid, volgt over een periode van maximaal twee kalenderjaren minstens vijftien uur bijscholing over onderwerpen die voor de adoptiedienst relevant zijn.

§4. Om te voldoen aan de voorwaarde, vermeld in artikel 16, §2, eerste lid, 6°, van het decreet van 20 januari 2012, beschikt de adoptiedienst over lokalen die aan al de volgende voorwaarden voldoen:

- 1° ingericht zijn op een wijze waardoor ze voldoende toegankelijk zijn voor de kandidaat-adoptant, de geadopteerde en de afstandsouder;
- 2° ingericht zijn op een wijze waardoor ze de privacy garanderen;
- 3° ingericht zijn op een wijze waardoor ze een veilige bewaring van adoptiedossiers verzekeren.

§5. Om te getuigen van een geïntegreerd en integraal kwaliteitsbeleid als vermeld in artikel 16, §2, eerste lid, 8°, van het decreet van 20 januari 2012, voorziet de adoptiedienst minstens de volgende procedures:

- 1° een toegankelijke klachtenprocedure waarbij aandacht wordt besteed aan de kwetsbare verhouding van de kandidaat-adoptant in een begeleidingsprocedure met de adoptiedienst;
- 2° een duidelijke procedure om het functioneren van de adoptiedienst te evalueren.”.

Art. 6. Artikel 32 van hetzelfde besluit wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 32. Om vergund te blijven of opnieuw vergund te worden, voldoet de adoptiedienst aan al de volgende voorwaarden:

- 1° de voorwaarden, vermeld in artikel 31;
- 2° de voorwaarden, vermeld in artikel 16, §3 tot en met §5, van het decreet van 20 januari 2012.”.

Art. 7. In hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022, wordt hoofdstuk 8, dat bestaat uit artikel 52 tot en met 68, vervangen door wat volgt:

“Hoofdstuk 8. Aanvraag en toekenning van de vergunning voor de adoptiedienst

Afdeling 1. Algemeen

Art. 52. §1. Een vergunning voor de adoptiedienst als vermeld in artikel 16 van het decreet van 20 januari 2012, kan alleen worden verleend als aan al de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° er is een ontvankelijke aanvraag ingediend conform artikel 56, §1;
- 2° er is voldaan aan de vergunningsvoorwaarden, vermeld in artikel 16 van het decreet van 20 januari 2012, en de voorwaarden, vermeld in artikel 31 van dit besluit.

§2. Conform artikel 16, §6, van het decreet van 20 januari 2012, wordt de vergelijkende procedure toegepast als er meer dan één ontvankelijke vergunningsaanvraag is ingediend die voldoet aan de vergunningsvoorwaarden. In de vergelijkende procedure worden de aanvragen voor een vergunning als adoptiedienst vergeleken op basis van de vergelijkingscriteria, vermeld in het tweede lid, en wordt de vergunning alleen toegekend aan de hoogst gerangschikte aanvraag op basis van de beste beoordeling op die vergelijkingscriteria.

De vergelijkingscriteria, vermeld in het eerste lid, hebben betrekking op al de volgende elementen:

- 1° voor de taken en opdrachten, vermeld in artikel 15 en 15/2 van het decreet van 20 januari 2012, de visie, het beleid en de praktijk over al de volgende aspecten:
 - a) de wijze van begeleiding in het traject van een intrafamiliale adoptie;
 - b) het verfijnen van de adoptiemotivatie van de kandidaat-adoptanten, het versterken van hun draagkracht en het in kaart brengen van de competenties en grenzen met het oog op de afbakening van de kindprofielen in de herkomstlanden;
 - c) het voorbereiden en psychosociaal bijstaan van de kandidaat-adoptanten tijdens de procedure;
 - d) de samenwerking met Steunpunt Adoptie voor het aanbod van aanvullende vorming over adoptiespecifieke onderwerpen;
 - e) de adoptiesamenwerking met de herkomstlanden en de opvolging van de adoptieprocedures ter plaatse, de onderlinge verhouding tussen de adoptiedienst en het Vlaams Centrum voor Adoptie bij de vervulling van die taak en de rol en selectie van de contactpersoon ter plaatse;
 - f) de uitwisseling met het Vlaams Centrum voor Adoptie in concrete dossiers over het verloop ervan in de herkomstlanden, met inbegrip van alle mogelijke afwijkingen en onregelmatigheden die opduiken tijdens de gerechtelijke of administratieve procedure in het herkomstland of na aankomst van het kind in België;

- g) de opmaak van een zorgplan dat is aangepast aan de behoeften van de geadopteerde;
- h) de nazorgvereiste en follow-uprapportage die worden opgelegd door het herkomstland;
- i) de psychosociale bijstand aan de kandidaat-adoptant en de bijstand bij de voorbereiding voor de aankomst van het kind;
- j) de opvolging en ondersteuning van de hechting en gezinsvorming in de periode na aankomst van het kind;
- k) het voorzien in een gestructureerd ondersteuningsaanbod voor de geadopteerde en het adoptiegezin, in samenspraak met Steunpunt Adoptie of andere partners;
- l) de doorverwijzing en opvolging bij vragen of problemen die een specialistische hulpverlening in tweede of derde lijn vereisen;
- m) de uitbouw van een nauwere samenwerking met het afstammingscentrum in het kader van zoekvragen;
- n) de directe samenwerking met het Vlaams Centrum voor Adoptie op dagelijks operationeel vlak;
- o) het plan van aanpak in het aanbrengen van voorstellen van mogelijke samenwerkingen met herkomstlanden in het kader van de planning van de internationale samenwerkingen tijdens het eerste kwartaal van ieder kalenderjaar;
- p) de kennis en het actueel houden van de kennis over de procedures in de herkomstlanden en de evaluatie van de adoptietrajecten;
- q) de aanpak van de samenwerking met adoptiegezinnen als de begeleiding niet meer positief verloopt, in samenwerking met andere diensten en actoren in het Vlaamse hulpverleningslandschap;
- r) de beoordeling van de psychosociale adopteerbaarheid van het kind en geschikte match met de kandidaat-adoptant;
- s) het toetsen van dossiers aan het principe van subsidiariteit;
- t) de werkwijze van de dienst in het kader van prospecties van kinddossiers, het principe van reversed flow en special needs;
- u) de samenwerking en verhouding met het Adviescomité interlandelijke adoptie;

2° voor de voorwaarden, vermeld in artikel 16 van het decreet van 20 januari 2012, de visie, het beleid en de praktijk over:

- a) de werking van het interdisciplinaire team;
- b) het voorzien in voldoende kennis, ervaring en expertise binnen de adoptiedienst met het oog op de opvolging en psychosociale begeleiding van de kandidaat-adoptanten tijdens de procedure en het adoptiegezin na plaatsing;
- c) het voorzien in voldoende expertise en kennis over financiële, juridische, ethische en strategische aangelegenheden en het juiste profiel bij het management van de adoptiedienst;
- d) het voorzien in geschikte infrastructuur om de opgelegde taken uit te voeren en de continuïteit van de dienst te verzekeren;
- e) de implementatie van het respect voor het belang van het kind en voor de nationale en internationale grondrechten van het kind in de werking van de adoptiedienst;

- f) het kwaliteitsbeleid van de adoptiedienst met inbegrip van de interne en externe evaluatie en kwaliteitstoetsing van de dienstverlening;
- g) het bestuursmodel van de adoptiedienst;
- h) het personeelsbeleid over de risico's op het werk, de interne klachtenprocedure en het aanbod van vorming en opleiding;
- i) de meldingen, signalen en klachten over de kwaliteit van de dienstverlening en de samenwerking met het Vlaams Centrum voor Adoptie op dat vlak;
- j) de participatie aan de adoptieketen;
- k) een zorgzame overdracht van alle dossiers van kandidaat-adoptanten met een overeenkomst, en de lopende trajecten van zorg en begeleiding als de dienst zijn vergunning verliest;
- l) het bewaren van adoptiedossiers, al dan niet digitaal, en de vertrouwelijke omgang met persoonsgegevens;
- m) het doorsturen van adoptiedossiers naar het Vlaams Centrum voor Adoptie;
- n) de implementatie van een beleidsvoerend vermogen in de raad van bestuur en bij de coördinator van de adoptiedienst;
- o) de implementatie van de principes, vermeld in artikel 16, §5, van het decreet van 20 januari 2012, in de dienstverlening van de adoptiedienst;
- p) het melden van onregelmatigheden aan het Vlaams Centrum voor Adoptie.

Het agentschap kan de vergelijkingscriteria, vermeld in het tweede lid, verder uitwerken en specificeren.

Afdeling 2. Aanvraag van een vergunning als adoptiedienst

Art. 53. Het agentschap doet een oproep tot indiening van een aanvraag van een vergunning als adoptiedienst. De oproep wordt bekendgemaakt op de website van het agentschap. De aanvragen worden ingediend binnen de termijn die in de oproep vermeld wordt. Die termijn is minstens dertig dagen.

De oproep, vermeld in het eerste lid, bevat al de volgende elementen:

- 1° een toelichting over de gewone vergunningsprocedure en de vergelijkende procedure, vermeld in artikel 52, §2;
- 2° informatie over de ontvankelijkheids- en gegrondheidsvoorwaarden, vermeld in artikel 56 en 57;
- 3° informatie over het beslissingskader met de vergelijkingscriteria, vermeld in artikel 52, §2, en het gesprek, vermeld in artikel 57, tweede lid;
- 4° de termijn en de wijze van indiening van de vergunningsaanvraag, vermeld in artikel 54 en 55;
- 5° de beslissingstermijnen, vermeld in artikel 56 en 57;
- 6° een aanvraagformulier als vermeld in artikel 54.

Art. 54. De aanvraag van een vergunning als adoptiedienst wordt ingediend met een elektronisch aanvraagformulier dat het agentschap ter beschikking stelt. Dat aanvraagformulier bevat al de volgende gegevens:

- 1° de naam, de rechtsvorm, het adres, de statuten en eventueel het ondernemingsnummer van de aanvrager;
- 2° een staving van de aanvraag waaruit blijkt dat voldaan is aan de vergunningsvoorwaarden, vermeld in artikel 16, §2, van het decreet van 20 januari 2012, en artikel 31;
- 3° de motivering van de aanvraag;
- 4° een verbintenis van de organisatie dat ze binnen de termijn, vermeld in de oproep, de taken van de adoptiedienst, vermeld in het decreet van 20 januari 2012 en dit besluit, zal uitvoeren;
- 5° het bewijs van aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming;
- 6° de gevraagde informatie over de vergelijkingscriteria, vermeld in artikel 52, §2, van dit besluit, die in de oproep zijn opgenomen.

Art. 55. Naast het aanvraagformulier, vermeld in artikel 54, bezorgt de aanvrager van een vergunning als adoptiedienst de volgende documenten:

- 1° een begroting van de geplande werking;
- 2° een beleidsplan met strategische en operationele doelstellingen voor de duur van de vergunning en de doorvertaling van de strategische doelstellingen naar operationele doelstellingen tijdens het eerste werkjaar van de adoptiedienst.

De aanvrager bezorgt de documenten, vermeld in het eerste lid, met de post of op elektronische wijze, volgens de praktische richtlijnen van het agentschap.

Afdeling 3. Ontvankelijkheid en gegrondheid van de aanvraag van een vergunning als adoptiedienst

Art. 56. §1. Het agentschap onderzoekt de ontvankelijkheid van de aanvraag van een vergunning als adoptiedienst. De aanvraag is ontvankelijk als ze aan al de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° ze is op elektronische wijze bij het agentschap ingediend binnen de indieningstermijn die in de oproep is vermeld en met het aanvraagformulier, vermeld in artikel 54;
- 2° ze bevat een dossier dat is samengesteld uit het volledig ingevulde aanvraagformulier, vermeld in artikel 54, en de documenten, vermeld in artikel 55.

§2. De aanvraag van een vergunning als adoptiedienst wordt geweigerd als er duidelijke indicaties zijn in de aanvraag of gegronde klachten uit het verleden die erop wijzen dat de vergunningsvoorwaarden niet nageleefd kunnen worden door ernstige feiten die duiden op een schending van de principes, vermeld in artikel 16, §5, van het decreet van 20 januari 2012.

§3. Nadat het agentschap een aanvraag van een vergunning als adoptiedienst heeft ontvangen, bezorgt het een ontvangstmelding aan de aanvrager. Uiterlijk dertig dagen na de dag waarop het agentschap de aanvraag heeft ontvangen, beslist het over de ontvankelijkheid van de aanvraag.

§4. Als de aanvraag van een vergunning als adoptiedienst onvolledig is, meldt het agentschap dat zo snel mogelijk elektronisch aan de aanvrager. Vanaf die melding wordt de termijn, vermeld in paragraaf 3, geschorst voor maximaal dertig dagen, zodat de aanvrager de aanvraag binnen die termijn kan vervolledigen. Als de aanvrager de gevraagde informatie niet binnen die termijn aanlevert, neemt het agentschap een beslissing zonder aanvullende informatie.

Als het agentschap het voornemen heeft om een aanvraag te weigeren op basis van een duidelijke indicatie als vermeld in paragraaf 2, wordt de aanvrager gehoord. Dat heeft geen schorsing van de termijn, vermeld in paragraaf 3, als gevolg.

§5. Als de vergelijkende procedure, vermeld in artikel 52, §2, wordt toegepast en het agentschap aan een of meer aanvragers van een vergunning als adoptiedienst de termijn toekent voor de indiening van een vervolledigde aanvraag, vermeld in paragraaf 4, eerste lid, wordt de beslissingstermijn voor de ontvankelijkheid voor al de vergunningsaanvragen verlengd met een termijn van maximaal dertig dagen als vermeld in paragraaf 3. Die verlenging wordt aan al de aanvragers elektronisch bekendgemaakt.

Art. 57. Uiterlijk zestig dagen na de datum van de beslissing over de ontvankelijkheid van de aanvraag van een vergunning als adoptiedienst, vermeld in artikel 56, onderzoekt het agentschap of de aanvraag gegrond is. Daarvoor toetst het de aanvraag aan de voorwaarden, vermeld in artikel 16 van het decreet van 20 januari 2012, en artikel 31 van dit besluit. Het kan daarbij rekening houden met de gegevens die blijken uit het dossier, en ook met andere elementen die een gegronde indicatie geven dat de aanvrager niet aan die voorwaarden voldoet of zal kunnen voldoen.

Als de vergelijkende procedure, vermeld in artikel 52, §2, van toepassing is, beoordeelt het agentschap de aanvragen die gegrond zijn ook op basis van de vergelijkingscriteria, vermeld in artikel 52, §2, en op basis van een gesprek, met de mogelijkheid daarbij onafhankelijk deskundigen van buiten de organisatie te raadplegen. Het agentschap maakt een rangschikking van de aanvragers op basis van het beslissingskader, vermeld in artikel 53, tweede lid, 3°.

Als het agentschap de intentie heeft om de vergunning te weigeren op basis van een gegronde indicatie als vermeld in het eerste lid, wordt de aanvrager gehoord. Dat heeft geen schorsing van de termijn, vermeld in het eerste lid, als gevolg.

Art. 58. Het agentschap bezorgt de beslissing over de aanvraag van een vergunning als adoptiedienst na afloop van de termijn, vermeld in artikel 57, eerste lid, aan de aanvrager. De beslissing om de vergunning te verlenen of om de vergunning te weigeren, wordt betekend uiterlijk vijftien dagen nadat het agentschap heeft beslist. De beslissing wordt betekend met een aangetekende brief of op elektronische wijze. Daarbij worden de mogelijkheden en de voorwaarden vermeld om een bezwaarschrift in te dienen.

Als de vergelijkende procedure, vermeld in artikel 52, §2, van toepassing is, wordt, in afwijking van het eerste lid, het voornemen om de vergunning te

verlenen of om de vergunning te weigeren voor alle vergunningsaanvragen gelijktijdig betekend aan de aanvragers met een aangetekende brief of op elektronische wijze. De betekening gebeurt uiterlijk vijftien dagen nadat het agentschap de beoordeling, vermeld in artikel 57, tweede lid, heeft uitgevoerd.

Als geen enkel bezwaar wordt ingediend tegen een voornemen, worden de voornemens van rechtswege omgezet in een definitieve beslissing.

Afdeling 4. Procedure tot hernieuwing van de vergunning

Art. 59. Uiterlijk zes maanden voor de vergunning van de adoptiedienst verstrijkt, lanceert het agentschap een oproep tot indiening van een aanvraag van een vergunning als adoptiedienst. De oproep wordt bekendgemaakt op de website van het agentschap. De aanvragen worden ingediend binnen de termijn die in de oproep vermeld wordt. Die termijn is minstens dertig dagen.

De vergunde adoptiedienst die een hernieuwing wil van de vergunning als adoptiedienst, dient opnieuw een aanvraag in conform de procedure, vermeld in artikel 54 en 55.

Art. 60. De procedure tot aanvraag van de hernieuwing van een vergunning verloopt conform artikel 52 tot en met 58.

Afdeling 5. Bezwaarprocedure

Art. 61. Tegen een beslissing of een voornemen tot weigering van de vergunning, vermeld in artikel 58, eerste en tweede lid, kan de aanvrager uiterlijk dertig dagen na de kennisgeving van die beslissing of dat voornemen bezwaar indienen bij het agentschap. De indiener van het bezwaar kan daarin uitdrukkelijk vragen om te worden gehoord. De indieningstermijn loopt vanaf de derde werkdag die volgt op de dag waarop de brief aan de postdiensten overhandigd is door het agentschap. Om de termijn te berekenen, is de vervalddag in de termijn begrepen. Als de vervalddag geen werkdag is, wordt de vervalddag verplaatst naar de volgende werkdag.

Het agentschap beslist uiterlijk tien dagen na de dag waarop het bezwaar heeft ontvangen, over de ontvankelijkheid van het bezwaar. Het bezwaar is ontvankelijk als het aan al de volgende voorwaarden voldoet:

- 1° het is gemotiveerd;
- 2° het is bezorgd met een aangetekende brief;
- 3° het is tijdig ingediend.

Art. 62. Het bezwaarschrift wordt ten gronde behandeld volgens de regels die zijn vastgesteld in of krachtens hoofdstuk III van het decreet van 7 december 2007 houdende de oprichting van een Adviescommissie voor Voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en (Kandidaat-)pleegzorgers.”.

Art. 8. In hetzelfde besluit worden de volgende artikelen opgeheven:

- 1° artikel 63;

2° artikel 64 en 65, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 maart 2021;

3° artikel 66;

4° artikel 67, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 maart 2021;

5° artikel 68, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013.

Art. 9. De Vlaamse minister, bevoegd voor opgroeien, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS